

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/129/2014
Identifikačné číslo spisu:	5014200399
Dátum vydania rozhodnutia:	30.11.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:5014200399.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Igora Belka, v právnej veci navrhovateľa: I. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, XXX XX V. G. V., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, ul. 29. augusta 8-10, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 05.06.2014 (správne 05.03.2014) v spojení so zmenovým rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 11.06.2014, konajúc o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/95/2014-44 zo dňa 31.07.2014, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/95/2014-44 zo dňa 31.07.2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) preskúmané rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 05.06.2014 (správne 05.03.2014) v spojení so zmenovým rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 11.06.2014, ktorým odporkyňa podľa § 142 ods. 4 písm. b) zákona o sociálnom zabezpečení a § 259 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 721/2004 Z. z. zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku od 14.01.2002. Odporkyňa poukázala na § 132 ods. 1 písm. a) zákona o sociálnom zabezpečení z dôvodu, že navrhovateľ získal najmenej 25 rokov zamestnania a v službe získal najmenej 20 rokov v I. kategórii funkcií, vznikol mu nárok na starobný dôchodok podľa § 132 ods. 1 písm. a) zákona o sociálnom zabezpečení dňa 14.01.2002, t. j. pred dňom nadobudnutia účinnosti zákona č. 328/2002 Z. z.. Vzhľadom na výkon zamestnania v služobnom pomere zaradenom do I. pracovnej kategórie v rozsahu najmenej 20 rokov nárok na starobný dôchodok navrhovateľovi vznikol 14.01.2002, čo je podľa § 94 ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení v čase, kedy sa na vzniknuté nároky vzťahovala piata časť zákona č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov. Rovnako odporkyňa poukázala na to, že je príslušná na rozhodovanie o nároku na starobný dôchodok v zmysle zákona o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

V odôvodnení krajský súd uviedol, že keďže nárok navrhovateľa na starobný dôchodok vznikol pred 01.01.2004, v konaní o tomto nároku je potrebné postupovať podľa predpisov účinných do 31.12.2003, teda podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení. V zmysle § 114 ods. 2 a § 142 ods. 4 písm. b) zákona č. 100/1988 Zb. o dávkach dôchodkového zabezpečenia príslušníka Policajného zboru rozhoduje Ministerstvo vnútra SR, odbor sociálneho zabezpečenia. Orgánom Ministerstva vnútra SR je v danom prípade odbor sociálneho zabezpečenia. Odporkyňa podľa názoru krajského súdu postupovala správne, keď sama nerozhodovala o žiadosti navrhovateľa o starobný dôchodok, lebo vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ nebol od vzniku nároku na starobný dôchodok nepretržite zamestnaný k 31.12.2003, ako to predpokladá ust. § 261 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, nebola a nie je za daných okolností príslušná o takej žiadosti rozhodnúť.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie v ktorom uviedol, že nároky vyplývajúce zo zamestnaní zaradených v minulosti do I. a II. pracovnej kategórie, resp. I. a II. kategórie funkcií, spočívajúce v znížení vekovej hranice pre nárok na starobný dôchodok sa vzhľadom na znenie ustanovenia § 175 zák. č. 100/1988 Zb. zhodnocujú bez ohľadu na to, či išlo o výkon služby policajtov a vojakov, alebo výkon iného zamestnania, alebo o kombináciu takýchto činností. Pri inom riešení by dochádzalo k nerovnosti oprávnených osôb pred zákonom a ich prípadnej diskriminácii len preto, že zamestnanie /poistená činnosť/ bola vykonávaná v ozbrojených zboroch. Od 01.06.1999 do súčasnej doby poberá výsluhový príspevok. Na určenie sumy priznanej dávky bola zhodnotená doba základnej vojenskej služby a služobného pomeru v PZSR v rozsahu 31 rokov a 114 dní - doba v I. kategórii zamestnaní. Nesplnil podmienky na výsluhový dôchodok podľa zák. č. 328/2002 Z. z., má nárok iba na príspevok za službu, považovaný za výsluhový dôchodok najmä na účely trvania nároku na dávku výsluhového zabezpečenia, priznanú podľa predchádzajúcich predpisov. Nevzťahuje sa na neho ust. § 21 ods. 3 zák. č. 100/1988 Zb. v znení účinnom od 01.07.2003 Z. z. v znení zák. č. 222/2003 Z. z. Podľa § 175 zák. č. 100/1988 Zb. nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie alebo služby I. a II. kategórie funkcií sa priznávajú do 31.12.2003. Z vyššie uvedeného žiada Najvyšší súd SR, aby rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že trvá na správnosti napadnutého rozhodnutia s poukazom na písomné vyjadrenie odporkyne zo dňa 24.06.2014. Zdôrazňuje, že navrhovateľ získal najmenej 25 rokov zamestnania a v službe získal najmenej 20 rokov v I. kategórii funkcií, nárok na starobný dôchodok mu vznikol podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení 14.01.2002. Rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky bol navrhovateľovi priznaný výsluhový príspevok, ktorý sa považuje za výsluhový dôchodok od 01.06.1999 podľa zákona č. 73/1998 Z. z. ostatnej služby príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže SR a Železničnej polície. Odporkyňa je príslušná na rozhodovanie o nároku na starobný dôchodok v zmysle zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov. Vzhľadom na ustanovenie § 142 ods. 4 písm. b) zákona č. 100/1988 Zb. Sociálna poisťovňa nie je príslušná rozhodnúť o tomto nároku. Navrhovateľovi nevznikol nárok na starobný dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, a to ani s prihliadnutím na ustanovenie § 261 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., pretože nespĺňa podmienku nepretržitého trvania zamestnania od vzniku nároku na starobný dôchodok do 31.12.2003.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 O.s.p. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spojení s ust. § 250s prvá veta O.s.p. odvolanie prípustné, dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť. Rozhodol jednomyselne bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli

súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30.11.2015 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Podľa § 259 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, v konaniach o nárokoch na dávky a ich výplatu z nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, o nároku na úpravu dôchodku z dôvodu jediného zdroja príjmu, o nárokoch na náhradu škody spôsobenú pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, o nároku zamestnanca z pracovného pomeru, ktoré sa uspokojovali z garančného fondu (ďalej len „peňažná náhrada“) a o nároku na podporu v nezamestnanosti, ktoré vznikli pred 01.01.2004, o ktorých nebolo do tohto dňa právoplatne rozhodnuté, a o priznaní, odňatí alebo zmene sumy dávky, náhrady škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania alebo podpory v nezamestnanosti za obdobie pred 01.01.2004, aj keď o uvedenej dávke, náhrade škody, peňažnej náhrade alebo podpore v nezamestnanosti už bolo právoplatne rozhodnuté, sa rozhodne podľa predpisov účinných do 31.12.2003 s odchýlkami ďalej ustanovenými.

Podľa § 261 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, suma starobného dôchodku poistenca, ktorý splnil podmienky nároku na tento dôchodok pred 01.01.2004, je po vzniku nároku na starobný dôchodok nepretržite zamestnaný k 31.12.2003 a nepoberal starobný dôchodok, invalidný dôchodok alebo ich časť, sa určí podľa tohto zákona. Náhradné doby získané po vzniku nároku na starobný dôchodok sa posudzujú podľa predpisov účinných do 31.12.2003. Táto suma nesmie byť nižšia ako suma určená podľa predpisov účinných do 31.12.2003, a to vrátane úpravy dôchodkov a zvýšenia dôchodkov prislúchajúcich podľa osobitného predpisu. Ak rozhodujúce obdobie na určenie priemerného osobného mzdového bodu je kratšie ako desať rokov, predlžuje sa toto rozhodujúce obdobie pred 01.01.1994 tak, aby bolo desať rokov. Ustanovenia § 63 ods. 1 až 8 platia rovnako.

Podľa § 132 ods. 1 písm. a) zákona o sociálnom zabezpečení, vojak z povolania má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň 55 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu zaradenú do I. kategórie funkcií.

Podľa § 142 ods. 2 písm. b) zákona o sociálnom zabezpečení, o dávkach dôchodkového zabezpečenia rozhodujú, pokiaľ ide o príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti a o vojakov z povolania v pôsobnosti Federálneho ministerstva vnútra, orgán príslušného ministerstva.

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, preto primárne, v medziach odvolania, preskúmal Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne, ktorým zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku od 14.01.2002.

Najvyšší súd sa s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu, konštatuje správnosť dôvodov, na základe ktorých krajský súd rozhodol a pre zdôraznenie správnosti rozsudku doplnia ďalšie dôvody.

Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky bol

navrhovateľovi priznaný výsluhový príspevok, ktorý sa považuje za výsluhový dôchodok podľa zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže SR a Železničnej polície. Na určenie sumy priznanej dávky bola zhodnotená doba služobného pomeru v rozsahu 31 rokov a 114 dní. Na nárok na dávku výsluhového zabezpečenia bola zhodnotená doba služobného pomeru od 09.10.1966 do 24.09.1968 v I. kategórii funkcií - základná vojenská služba a od 02.1970 do 31.05.1999 v I. kategórii funkcií - služobný pomer v PZ. Navrhovateľ, nar. 14.01.1947, dosiahol vek 55 rokov dňa 14.01.2002 a k tomuto dňu bol zamestnaný viac ako 25 rokov a splnil aj podmienku výkonu služby zaradenej do I. kategórie funkcií v rozsahu viac ako 20 rokov. Dňom 14.01.2002 teda splnil všetky podmienky nároku na starobný dôchodok podľa § 132 ods. 1 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb.. Po vzniku nároku na starobný dôchodok ďalej nebol zamestnaný (dôchodkovo poistený).

V danej veci obdobne ako krajský súd, tak aj odvolací súd musí konštatovať, že odporkyňa v danej veci rozhodla zákonne, nakoľko v zmysle § 114 ods. 2 a § 142 ods. 4 písm. b) zákona č. 100/1988 Zb. o dávkach dôchodkového zabezpečenia príslušníka Policajného zboru rozhoduje Ministerstvo vnútra SR, odbor sociálneho zabezpečenia. Ďalej dodáva, že kompetencia príslušných orgánov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky rozhodnúť o sociálnom zabezpečení policajtov teda aj o nároku na starobný dôchodok, nie je v danom prípade ustanovením § 143a bodu 1 zákona č. 328/2002 Z. z. dotknutá, keďže navrhovateľ nebol od vzniku nároku na starobný dôchodok nepretržite zamestnaný k 31.12.2003 ako to predpokladá ustanovenie § 261 ods. 1 zákona o sociálnom poistení.

Na základe uvedeného najvyšší súd rozhodol podľa § 219 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 druhá veta O.s.p. tak, že rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/95/2014-44 zo dňa 31.07.2014 potvrdil ako vecne správny.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo navrhovateľ v konaní nebol úspešný a odporkyňa nárok na náhradu trov konania nemá.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.